

Tekniska anvisningar Brandlarm

Eskilstuna kommunfastigheter AB

2018-11-14

Syfte och mål

Det övergripande syftet med dessa anvisningar är att de ska ge kommunfastighet en bra grund för att skapa ett bra brandskydd genom installation av automatiskt brandlarmsanläggning.

Anvisningarna ska gälla som styrande dokument i både projektering samt produktion. I alla gällande entreprenadformer är anvisningarna styrande.

Projektörens åtagande:

I uppdraget ingår att samordna myndighetskrav med kommunfastighets tekniska anvisningar.

Relations och DU-handlingar skall överlämnas till kommunfastighet. Finns befintliga handlingar (tillhandahålls av Kfast) ingår det i entreprenaden att komplettera upp dessa till gällande ny status.

Samtliga handlingar ska granskas och godkännas av kommunfastighet enligt upprättade rutiner, innan entreprenaden får påbörjas.

Eventuella avsteg från anvisningarna:

Under projektering kan det bli aktuellt med nödvändiga avsteg från anvisningarna beroende på objektanpassningar. Avsteg från anvisningarna måste godkännas av kommunfastighet utsedda projektledare/Brandlarmstekniker i alla faser i projektet.

Handlingen är granskad

2020-11-24 av

Timo Paso

Eskilstuna kommunfastigheter AB

ALLMÄNNA ANVISNINGAR

Myndighetskrav ska alltid uppfyllas.

Finns behovet av underhållsåtgärder på befintlig anläggning ska detta meddelas projektledaren/Brandlarmstekniker för eventuella åtgärder.

Arbetsmiljölagen ska uppfyllas för alla planerade yrkesgrupper under byggande och drift.

Miljöplan upprättad av kommunfastigheter ska följas.

Samtliga handlingar ska granskas av kommunfastigheter enligt upprättade rutiner.

Inför/under installation ska det vara:

Ett uppstartsmöte ute på objektet/byggnaden ca 2 veckor innan för att informera verksamheten om kommande installation, samt även div problem som kan uppstå under installationen.

Projektledare/Brandlarmstekniker får info under installationen hur det fortlöper.

Avslutningsmöte ute på objektet/byggnaden, diskussion om allt är klart eller inte, överlämnandet av dokumentation på plats.

BRANDLARM

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

.....	4
Allmänt	5
.....	5
Teknisk dokumentation	5
.....	5
Anläggningens utformning	5
.....	6
Brandlarmets omfattning	6
.....	7
Centralapparatens tekniska utformning	7
.....	8
Orienterings- och serviceritningar	8
.....	8
Detektortyper	8
.....	9
Höga takhöjder	9
.....	9
Larmdon	9
.....	10
Larmknapp (bibrandsskåp)	10
.....	10
Larmsignal	10
.....	10
Externa funktioner	10
.....	11
Larmlagring/RäddningsNyckelbox	11
Timer	11
Exempel 1 – Gruppboende, Vårdanläggning, Äldreboende etc.	12
Exempel 2 – Skola	13
Exempel 3 – Förskola	14
Exempel 4 – Kontor/förvaltning och kulturbyggnad	15
Exempel 5 – Idrottshall och publik byggnad	16

Allmänt

Denna tekniska anvisning gäller för brandlarmsinstallationer i fastigheter tillhörande Eskilstuna kommunfastighets verksamhetsområde. Syftet med dessa anvisningar är att ge riktlinjer för brandlarmanläggningar inom verksamheter där vissa undantag från totalskydd enligt gällande regler kan godtas. Speciellt har hänsyn tagits till personskyddet vid utformning av riktlinjerna. I de utrymmen som redovisas, ska installationen utföras enligt gällande SBF regler. En generell utförandespecifikation medföljer som bilaga, en för **Gruppbostad** en för **skola**, en för **förskola** en för **Kontor** och en för **idrottshall**. Mindre justeringar kan bli nödvändiga för en objektsanpassning av bilagan.

Teknisk dokumentation

Handlingarna ska levereras digitalt på USB-minne i originalformat och även som PDF-fil. Dessutom ska i pappersform levereras Anläggarintyg (original), SR-ritningar A4, övriga papper för objektet som är unika för den.

All text ska vara på svenska.

Installationsritningar, planritningar och Auto CAD-ritningar där sån finns.

Anläggningens utformning

Anläggningen ska utformas i enlighet med gällande SBF regler, dock kan avsteg i enlighet med detta dokument accepteras.

Undantag från följande regler i SBF 110:8:

- 6.2.3 Aktiveringstid för larmdon och styrfunktioner
Aktiveringstid för larmdon och styrfunktioner ska vara < 20 sekunder.
- 6.13.1.7 Skarvning av sektionaledning eller detektor slinga tillåts ej.
- 6.7.7 Krav på förbindelse mellan kapslingar (centralenheter) med två separata kablar utgår.
- 6.5.1.5 d Skärmtak helt i obrännbart material som ej är avsett som skydd för någon form av lagring detekteras ej.
- SBF1021:2 Upprättande av ritningar ska ske enligt 1021:1, kravet är dock att övervakade områden ska färgläggas helt.
- 6.3.2.1 En byggnad får ej delas in i flera larmdonsområden, larmdon programmeras för summastyrning eller hus vis som framgår av utförandespecifikationen.

Vid projekteringen ska framtida utbyggnad av anläggningen till totalskydd beaktas.

Efter projektering ska anläggningens utformning redovisas för och godkännas av kommunfastighet.

Anläggningen ska omfatta fullt färdig anläggning, med tillhörande externa funktioner.

Anläggarintyg ska utfärdas för hela anläggningen.

Installation

Vid dold ledningsförläggning används rör och ovan undertak förläggs kabeln i teleränna på kabelstege eller i rör klamrade på underlaget, rören rödmarkeras var tredje meter. Vid utvändigt synlig ledningsförläggning används kabelkanal eller 10mm rör där så är möjligt. Installationsmaterial ska vara halogenfri.

Placering av brandförsvarstablå/centralapparat ska godkännas av Kommunfastigheters Brandlarmstekniker.

Brandlarm från anläggningen ska överföras till SOS alarm med TCP/IP och GPRS.

Larmsändaren får inte monteras i centralapparat.

RäddningsNyckelbox ska monteras i fasad (infälld) närmaste entré där

CA/brandförsvarstablå är placerad på en höjd av 1.5-1.8 meter ovan mark, den ska även anslutas till sändaren som ett inbrott till extern åtgörare via SOS alarm.

Nätverksuttag ska sättas intill sändaren för uppkoppling till internet, den hämtas från nätverksracken alternativt sätts ett nätverksuttag där switchen/modemet är placerat i fastigheten.

Blixtljus monteras ute på väggen intill entrén där centralen är placerad, under skärmtak om sån finns.

Brandlarmets omfattning

Följande utrymmen ska förses med detektorer:

- Utrymmen där personer sover
- Utrymmen där personer med mindre god lokalkännedom uppehåller sig
- Utrymningsvägar och övriga kommunikationsytor
- Utrymmen med särskilda brandrisker Utrymmen där särskild risk för anlagd brand föreligger t.ex. rum med fönster i markplan
- Andra viktiga utrymmen ur person- och egendomsskyddssynpunkt
- Ovan undertak där huvudledning för starkström är förlagda och där kabelstegar/kabelrännor med gruppledningar är förlagda.

För övriga utrymmen gäller följande:

- Ett utrymme får lämnas utan detektor under förutsättning att en rökdetektor finns i intilliggande utrymme som säkerställer en tidig varning.
- Brandlarmanläggningen ska bestyckas med larmdon i sådan omfattning att en tidig varning för en säker utrymning uppnås.
- Larmdon ska placeras i sådan omfattning och på sådant sätt att de uppfattas överallt i rum/utrymmen där personer vanligen vistas. Vid verksamhetsbehov ska anläggningen kompletteras med optiska larmdon.
- Placering av larmknappar (bibrandskåp) ska ske på sådant sätt att onödiga larm undviks.

Exempel på standardlösningar för olika typ av verksamhet redovisas i exempel 1-5.

Centralapparatens (CA) tekniska utformning.

CA ska vara försedd med det antal slingor/sektioner som anläggningen kräver samt vara utbyggbar för att erhålla ett totalskydd av anläggningen.

I CA ska strömförsörjningsutrustning inkl. ackumulatorer vara inbyggda.

Alla vitala funktioner ska vara kontinuerligt övervakade.

Akkumulatorer ska kapacitetskontrolleras automatiskt med lämpliga intervaller.

Vid brandlarm ska centralapparatens endast visa aktuell sektion, adress och klartextmeddelande.

CA ska indikera jord fel i anläggningen, och dess övervakning ska vara fränkopplingsbar.

CA ska ha ett händelseminne för t.ex. larm, fel, fränkopplingar mm, detta minne ska vara skilt från minnet för fränkopplingar i anläggningen.

Detektors status ska kunna avläsas i realtid i display på CA.

CA ska avge servicelarm vid oren detektor.

Manuellt fränkopplad sektion/adress ska ej påverkas av annan från-/tillkoppling såsom t.ex. extern timerfunktion.

Tidsinställning för automatisk tillkoppling av fränkopplad adress/sektion ska vara standard på adresserbart system.

För anslutning av printer och informationssystem ska centralutrustning som standard vara försedd med lämpligt gränssnitt för anslutning av dessa.

Möjlighet ska finnas att genom seriell kommunikationsslinga expandera centralutrustningen med ytterligare ”undercentraler” bestyckade med slingkort och in-/utgångskort. Centralen ska kunna bestyckas med kretskort för att kunna betjäna både konventionella sektioner och analoga adresserade detektorer.

Centralens manöverorgan ska skyddas mot oavsiktlig manövrering genom skydd av transparent dörr eller likvärdig anordning läsbar med BF-nyckel.

Till- och fränkopplingar och programmering av realtidsklocka ska kunna ske från centralens inbyggda knappsats och funktionen ska vara tillgänglig för anläggningsskötaren.

Galvanisk fränkoppling av detektorslingor ska vara möjlig genom menyn i CA.

Funktion som möjliggör att anläggningen kan kompletteras med separata infotabläer/larmlagringsenheter ska ingå som standard i CA.

Brandlarmcentral och informationstabläer ska monteras så att display placeras c:a 1,60 m över golv.

Orienterings- och serviceritningar.

Förvaringsfack ska vara inbyggt i centralapparat eller i skåp monterat under eller invid apparaten och ska rymma pärm för ovikta ritningar i A3-format.

Övervakade områden ska färgläggas helt.

Detektorernas placering ska vara inritad oberoende av om systemet är konventionellt eller adresserbart.

Detektortyper

För olika krav och lämplighet ska följande typ av detektorer installeras i anläggningen:

Optisk rökdetektor – Värmedetektor – Linjerökdetektor - Laserdetektor – Kombidetektor/Flerkriteriedetektor.

Alla detektorer ska vara försedda med optisk indikering typ lysdiod.

Detektorkrets ska kunna driva en parallellindikering utan något speciellt ledningsnät.

Standardsockel ska kunna användas.

Vid adresserbart system ska detektor, adressenhet, larmknapp och siren märkas med adressnummer.

Storleken på märkningens text ska vara läsbar från golvplan vid normal takhöjd (2,50m).

Detektorerna ska vara möjliga för anläggningsskötaren att adressera vid utbyte.

Optisk rökdetektor

Detektor ska vara av typ analogmätande vid adresserbart system. Detektorn ska vara försedd med övervakning av ljuskällans intensitet med avseende på smuts och damm lagring i kammaren.

Laser detektor

Där kraven är speciellt höga på tidig detektering t.ex. datahallar ska laserdetektorn ersätta eller komplettera den optiska rökdetektorn.

Flersensordetektor

Detektorn består minst av både värme – och rökdetektering och ska vara programmerbar för detektering av värme, eller en kombination av sensorerna.

Linjerökdetektor

Detektor som ska användas i byggnader där vanlig rökdetektor inte kan placeras i tak eller kabeldragning av praktiska eller estetiska skäl inte är lämpligt.

Maximalvärmedetektor

Kapslingsklass eller temperaturområde väljs enligt gällande SBF krav och miljö.

Maximalvärmedetektor ska kunna förses med extra indikering även då detektor är ansluten efter gemensam adressenhet.

Differentialvärmedetektor

Detektor som ska användas i de utrymmen där den kan ersätta maximalvärme-detektorn för att uppnå ett tidigare larm.

Specialdetektering

I vissa fall kan värmedetektorn ersättas med tråddetektering p.g.a. miljöskäl eller av installationstekniska hänsyn.

Vid byggnad med träfasad och tät takfot installeras värmedetekterande kabel enligt tillverkarens anvisningar, där detekteringen ska sektioneras ska detta ske i samråd med beställaren.

Indikeringstablå för detektorer i brandlarmanläggning

Parallellindikering för dold detektor ska den placeras väl synlig, logiskt så nära detektorn som möjligt och märkas med adressnummer och Branddetektor.

Placeringen av detektorer ovan undertak ska markeras på bärverk med adressnummer och röd skylt/märktejp ”Brandlarm”.

Adressenheter

Märks med ”Brandlarm”, adressnummer och funktionstext.

Höga takhöjder

Vid höga takhöjder kan hissordning för detektorerna monteras för att underlätta service och provning, detta ska ske i samråd med beställaren.

Skyddskorgar för detektorer i gymnastikhallar monteras i samråd med beställaren.

Larmdon

Alla larmdon ska skyltas med ”BRANDLARM” eller vara utförda med fast anbringad text och vara försedda med avstörningskomponenter.

Larmdon placerat på fasad som anger centralapparatens placering, ska utgöras av ett rött blixtljus om inte annat anges.

I normalstora klassrum/allrum ska larmdon för väggmontage installeras.

Adresserade Sockelsiren/sockelblixtljus

I brandlarmsystemet ska det vara möjligt att montera en adresserbar siren/blixtljus mellan detektorsockel och detektor som matas med spänning från detektorslingan.

Sockelblixtljus får endast installeras i samråd med beställaren.

Adresserade sirener/blixtljus

I brandlarmsystemet ska det vara möjligt att montera en adresserbar siren/blixtljus för väggmontage som matas med spänning från detektorslingan.

Blixtljus (Optiska larmdon)

Blixtljus för inomhusbruk ska vara av typ LED och placeras 2,50m över golv.

Larmknapp (bibrandsskåp)

Larmknapp ska vara utförd i hölje med röd slagtålig plast. Text ”BRANDLARM”, Lyft locket / Tryck in glaset.

Larmknapp ska vara utrustad med en självhållningsfunktion som kvarhåller larmtillståndet tills återställning sker av behörig personal.

Skyddsanordning mot oavsiktlig intryckning ska finnas via ett lyftbart lock.

Adressenhet ska vara inbyggd i knappen.

I skolor och förskolor ska knapparna placeras i lärarrum, expedition eller liknande personal utrymmen och är alltid aktiva, övriga knappar ska vara kopplade över en nyckelbrytare vid centralen med indikeringslampa om det finns intryckta knappar vid tillslag, om inte centralen kan visa detta, dessa övriga knappar märkes med graverad textskylt färg röd med vit text. ”Larmknapp Endast Aktiv vid Uthyrning natt” Nyckelbrytare märkes med. ”Nyckelbrytare Aktiverar Larmknappar vid Uthyrning Natt”. Nycklarna lämnas till kfast Brandansvarige för vidare åtgärd.

Larmsignal

Ett akustiskt eller optiskt larm ska vara hörbart eller synligt där personer i verksamheten vanligen vistas. Det ska integreras i det automatiska brandlarmet och aktiveras automatiskt vid brand, eller manuellt via larmtryckknapp.

Larmsignalen ska vara möjlig att sektionera så att den vid automatiskt brandlarm aktiveras byggnadsvis, dock ska möjligheten finnas att aktivera hela anläggningen manuellt från en plats. Ett alternativ till akustiskt eller optiskt larm är talat utrymningslarm, vilket ska användas i större publika byggnader avsedda för > 300 personer.

Ledningsnätet för larmdon ska vara övervakat i sin helhet.

Externa funktioner

Till brandlarmet ska ingå installation av funktioner såsom:

Branddörrstängning, elektromagnet med speciellt avpassad, ledad självcenterande dragplatta monteras på konsol där så erfordras. Magneterna ska vara av den typ som eliminerar remanens och ska ha inbyggd manöverknapp. Där ovan nämnda typ inte är möjlig att montera ska dörrstängare med inbyggd stängningsfunktion användas och separat tryckknapp monteras för frikoppling av magnetfunktionen.

Separat strömförsörjning för dörrmagneter, motorlås och elslutbleck och separat strömförsörjning för larmdon.

Akkumulator ska vara av sluten typ och märkas med utbytesdatum och livslängd.

Akkumulatören ska vara av typ 10-års batteri.

Avsäkring och ledningsdimensionering enligt gällande normer.

Säkringar för vitala funktioner och larmdon ska vara övervakade.

Dokumentation ska upprättas över strömförsörjningsaggregatens placering och uppmätta värden för strömförbrukningen ska levereras.

Ventilationsaggregat

Ventilation ska stoppa vid utlöst brandlarm via en adressenhet i det automatiska brandlarmet. Adressenheten placeras vid styrskåpet.

Ventilationsaggregat ska återstarta vid återställning av brandlarmscentralen.

Ventilationsmätkammare för rökdetektor med s.k. pitörör ska monteras utvändigt på ventilationstrumma där så är möjligt i tilluften och även i frånluften om detta särskilt anges av beställaren. I vissa fall då montering av ventilationsmätkammare som anges ovan inte är möjlig i närheten av tilluften monteras värmedetektor i motorutrymmet.

Larmlagring

(Larmlagring får endast installeras vid extraordinarie fall och bör godkännas av Kfast)

Larmlagringstablåer ska vara försedda med en display, kvitteringsknapp och en återställningsknapp. Undersökningstiden ska vara omställningsbar.

Placering av tablå ska ske i samråd med beställaren.

Styrningen av larmlagringen ska ske via inbrottslarm om inget annat anges.

Vilket eller vilka larmområde för inbrottslarmet som ska styra larmlagringen avgörs i samråd med beställaren.

Instruktion för larmlagring ska monteras vid varje enhet och det ska framgå vilka sektioner/adresser som ej berörs av larmlagringen.

Kvitteringstid och Undersökningstid ska framgå och även när larmlagringen är aktiverad.

Detektorer placerade på vindar, i teknikutrymmen och ovan undertak ska ej larmlagras.

Larmlagrade adresser ska ej vara programmerade med förvarningsfunktion.

Timer

I utrymmen där rökdetekteringen vid vissa tidpunkter måste kopplas bort ska det installeras en timer, som placeras oåtkomlig för obehöriga. Frånkopplingstiden ska vara inställningsbar i timmar och minuter visa återstående frånkopplingstid, samt ha nollställningsfunktion. En kort beskrivning och ritning ska monteras vid timern som anger vilka sektioner/adresser som omfattas av timerfunktionen.

Exempel 1 – Grubbostad, Vårdanläggning, Äldreboende etc.

Principer för omfattningen

Den automatiska brandlarmanläggningen måste utformas så att den ger ett bra skydd för både person och egendom.

Följande krav ska uppfyllas:

- Utrymmen där boende vistas eller sover ska förses med detektorer.
- Utrymnings- och kommunikationsvägar ska förses med detektorer
- Ovan undertak där huvudledningarna för starkström är förlagda och där kabelstegar/kabelrännor med gruppledningarna är förlagda.
- Utrymmen med särskilda brandrisker eller risk för anlagd brand föreligger förses med detektor
- Akustiska/optiska larmdon placeras så att larm kan uppfattas i samtliga utrymmen där personal normalt vistas.
- Larmknappar placeras i personalrum/expeditioner, dessa ska aktivera larmdon och larmöverföring
- Centralapparat placeras i entré eller annan plats som godkänts av Brandkåren
- Myndighetskrav för sprinklerinstallation ska uppfyllas

Ovanstående innebär övervakning med detektorer enligt nedanstående tabell.

Gällande SBF regler för placering av detektorer ska följas. Vid val av detektortyp ska risken för onödiga larm beaktas.

Utrymme	Typ	Utrymme	Typ
Sovrum.....	RD	Gemensamhetsutrym men/allrum.....	RD
Kök.....	VD(RD)	Toalett/dusch.....	----
Personalrum.....	RD	Serverrum, kopiering..	RD
Undercentral.....	RD	Vindar.....	RD(*)
Soprum.....	VD(RD)	Städtrum/städförråd...	RD
Fläkt- och elrum.....	RD(VD)	Korridorer och utrymningsvägar.....	RD
Skärmtak över lastkaj, entréer.....	*	Altaner med skärmtak, Träfasader.	*
Rum för centraldammsugare...	RD	Omklädningsrum.....	RD(VD)

RD = Rökdetektor, VD = Värmedetektor, k = kapslad,

() = Detektor får endast användas efter särskilt godkännande.

* = värmedetekterande kabel,

Övrigt att beakta:

Anläggningen ska utföras som analogt adresserbart system och kan förses med larmlagring för larmorganisation om behov finns.

Larmet ska vidarekopplas till Brandkåren. I boenden där risk för åverkan på detektorerna finns ska de skyddas mot mekanisk åverkan.

Exempel 2 – Skola.

Principer för omfattningen

Den automatiska brandlarmanläggningen måste utformas så att den ger ett bra skydd för både person och egendom.

Följande krav ska uppfyllas:

- Utrymnings- och kommunikationsvägar (ex kapprum, korridorer) och salar för undervisning ska förses med detektorer
- Ovan undertak där huvudledningarna för starkström är förlagda och där kabelstegar/kabelrännor med gruppledningar är förlagda.
- Utrymmen med särskilda brandrisker eller risk för anlagd brand förses med detektorer
- Akustiska/optiska larmdon placeras så att larm kan uppfattas i samtliga utrymmen där personer normalt vistas.
- Larmknappar placeras i personalrum/expeditioner, övriga via nyckelbrytare vid centralen, dessa ska aktivera larmdon och larmöverföring.
- Centralapparat placeras i entré eller annan plats som godkänts av Brandkåren

Ovanstående innebär övervakning med detektorer enligt nedanstående tabell.

Gällande SBF regler för placering av detektorer ska följas. Vid val av detektortyp ska risken för onödiga larm beaktas.

Utrymme	Typ	Utrymme	Typ
Bespisningskök och skolkök.....	VD(RD)	Gymnastiksal.....	RD
Omklädningsrum.....	RD(VD)	Toalett/dusch.....	---
Personalrum.....	RD	Bastu.....	VD k
Undercentral.....	RD	Vindar.....	RD(*)
Soprum.....	VD(RD)	Städtrum/städförråd...	RD
Fläkt- och elrum.....	RD(VD)	Korridorer och utrymningsvägar.....	RD
Skärmtak över lastkaj, entréer.....	*	Kapprum.....	RD
Inbyggd lastkaj.....	*	Trapphus.....	RD
Serverrum, telerum....	RD	Slöjd-, kemi- och fysiksal.....	KD(VD)
Undervisningssalar....	RD	Verkstadssalar.....	KD(RD)
Kopieringsrum.....	RD	Upphållsrum/café....	RD(VD)
Samlingssal/Aula.....	RD	Träfasader, trädäck vid husfasad.....	*

KD = Kombidetektor, RD = Rökdetektor, VD = Värmedetektor, k = kapslad,

( ) = Detektor får endast användas efter särskilt godkännande.

* = värmedetekterande kabel,

Övrigt att beakta:

I skolbyggnader ska anläggningen utföras som analogt adresserbart system.

Larmet ska vidarekopplas till Brandkåren.

I skolor där risk för åverkan på detektorerna finns ska de skyddas mot mekanisk åverkan.

Exempel 3 – Förskola.

Principer för omfattningen

Den automatiska brandlarmanläggningen måste utformas så att den ger ett bra skydd för både person och egendom.

Följande krav ska uppfyllas:

- Utrymmen där barn vistas ensamma eller sover förses med detektorer
- Utrymnings- och kommunikationsvägar (ex kapprum, korridorer) ska förses med detektorer
- Ovan undertak där huvudledningarna för starkström är förlagda och där kabelstegar/kabelrännor med gruppledningar är förlagda.
- Utrymmen med särskilda brandrisker eller risk för anlagd brand föreligger förses med detektorer
- Akustiska/optiska larmdon placeras så att larm kan uppfattas i samtliga utrymmen där personal normalt vistas.
- Larmknappar placeras i personalrum/expeditioner, övriga via nyckelbrytare vid centralen, dessa ska aktivera larmdon och larmöverföring.
- Centralapparat placeras i entré eller annan plats som godkänts av Brandkåren

Ovanstående innebär övervakning med detektorer enligt nedanstående tabell.

Gällande SBF regler för placering av detektorer ska följas. Vid val av detektortyp ska risken för onödiga larm beaktas.

Utrymme	Typ	Utrymme	Typ
Kök.....	KD, VD (RD)	Träfasader, trädäck vid husfasad.....	*
Sovrum.....	RD	Toalett/dusch	---
Personalrum.....	RD(VD)	Lekrum.....	RD
Undercentral.....	RD	Vindar.....	RD(*)
Soprum.....	VD(RD)	Städtrum/städförråd...	RD
Fläkt- och elrum.....	RD(VD)	Korridorer och utrymningsvägar	RD
Skärmtak över lastkaj, entréer.....	*	Kapprum.....	RD
Inbyggd lastkaj.....	*	Trapphus.....	RD
Allrum.....	RD	Kontorsrum i markplan.....	RD

KD = Kombidetektor, RD = Rökdetektor, VD = Värmedetektor, k = kapslad

( ) = Detektor får endast användas efter särskilt godkännande.

* = värmedetekterande kabel

Övrigt att beakta:

I förskolor ska anläggningen utföras som analogt adresserbart system.

Larmet ska vidarekopplas till Brandkåren.

Exempel 4 – Kontor/förvaltning och kulturbyggnad.

Principer för omfattningen

Den automatiska brandlarmanläggningen måste utformas så att den ger ett bra skydd för både person och egendom.

Följande krav ska uppfyllas:

- Utrymnings- och kommunikationsvägar (ex kapprum, korridorer) ska förses med detektorer
  - Ovan undertak där huvudledningarna för starkström är förlagda och där kabelstegar/kabelrännor med gruppledningarna är förlagda.
  - Utrymmen med särskilda brandrisker eller risk för anlagd brand förses med detektorer
  - Akustiska/optiska larmdon placeras så att larm kan uppfattas i samtliga utrymmen där personer normalt vistas.
  - Larmknappar placeras i personalrum/expeditioner, dessa ska aktivera larmdon och larmöverföring
  - Centralapparat placeras i entré eller annan plats som godkänts av Brandkåren.
- Ovanstående innebär övervakning med detektorer enligt nedanstående tabell.
Gällande SBF regler för placering av detektorer ska följas. Vid val av detektortyp ska risken för onödiga larm beaktas.

Utrymme	Typ	Utrymme	Typ
Kopieringsrum.....	RD	Kök/pentry.....	KD, VD (RD)
Serverrum.....	RD	RWC.....	RD(VD)
Personalrum.....	RD	Takfot vid träfasader...	*
Undercentral.....	RD	Vindar.....	RD(*)
Soprum.....	VD(RD)	Städrum/städförråd...	RD
Fläkt- och elrum.....	RD(VD)	Korridorer och utrymningsvägar.....	RD
Skärmtak över lastkaj,entréer.....	*	Kapprum.....	RD
Inbyggd lastkaj.....	*	Trapphus.....	RD

KD = Kombidetektor, RD = Rökdetektor, VD = Värmedetektor, k = kapslad

( ) = Detektor får endast användas efter särskilt godkännande.

* = värmedetekterande kabel

Övrigt att beakta:

I kontor/förvaltningar ska anläggningen utföras som analogt adresserbart system.

Larmet ska vidarekopplas till Brandkåren.

Kulturbyggnad

Skydd av kulturbyggnad ska utföras som totalskydd. Larmet ska utföras med analogt adresserbart system.

Larmet ska vidarekopplas till Brandkåren.

Exempel 5 – Idrottshall och publik byggnad.

Principer för omfattningen

Den automatiska brandlarmanläggningen måste utformas så att den ger ett bra skydd för både person och egendom.

Följande krav ska uppfyllas:

- Idrottshall, samlingsal och scen med biutrymmen ska förses med detektorer
- Utrymnings- och kommunikationsvägar (ex kapprum, korridorer) ska förses med detektorer
- Ovan undertak där huvudledningarna för starkström är förlagda och där kabelstegar/kabelrännor med gruppledningar är förlagda.
- Utrymmen med särskilda brandrisker eller risk för anlagd brand förses med detektorer
- Kombilarmdon placeras så att larm kan uppfattas i samtliga utrymmen där personer normalt vistas.
- Larmknappar placeras i personalrum/expeditioner, dessa ska aktivera utrymningslarm och larmöverföring
- Centralapparat placeras i entré eller annan plats som godkänts av Brandkåren

Ovanstående innebär övervakning med detektorer enligt nedanstående tabell.

Gällande SBF regler för placering av detektorer ska följas. Vid val av detektortyp ska risken för onödiga larm beaktas.

Utrymme	Typ	Utrymme	Typ
Samlingssal.....	RD	Idrottshall.....	RD
Omklädningsrum.....	RD(VD)	WC.....	VD
Personalrum.....	RD	Bastu.....	VDk
Undercentral.....	RD	Vindar.....	RD(*)
Soprum.....	VD(RD)	Städtrum/städförråd...	RD
Fläkt- och elrum.....	RD(VD)	Korridorer och utrymningsvägar.....	RD
Skärmtak över lastkaj,entréer.....	*	Kapprum.....	RD
Inbyggd lastkaj.....	*	Trapphus.....	RD
Takfot vid träfasader.....	*	Scen och biutrymmen.....	RD
Kök/pentry.....	KD,VD,(RD)		

KD = Kombidetektor, RD = Rökdetektor, VD = Värmedetektor, k = kapslad

( ) = Detektor får endast användas efter särskilt godkännande.

* = värmedetekterande kabel

Övrigt att beakta:

I idrottshallar och publika byggnader ska anläggningen utföras som analogt adresserbart system.

Larmet ska vidarekopplas till Brandkåren.

I idrottshallar där risk för åverkan på detektorerna finns ska de skyddas mot mekanisk åverkan. I idrottshallar och publika lokaler där det kan förekomma användning av rökmaskin ska timer för fränkoppling installeras.